

Els Porxos

Castellar del Riu

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona de Castellar del Riu.
Emplaçament Aprop de la carretera que puja als Rasos de Peguera.

Coordenades:

Latitud: 42.12648
Longitud: 1.7611
UTM Est (X): 397600
UTM Nord (Y): 4664562

Classificació

Número de fitxa 08050 - 22
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII/XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 000308400CG96D0001RH

Fitxes associades:

[Sant Llorenç dels Porxos](#)

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dt., 28/06/2011 - 02:00

Descripció

La masia dels Porxos està situada en una zona molt oberta i amb amplis prats i antigues feixes de conreu que l'envolten, sobretot pel costat sud-oest i part del nord-est. La masia presenta una estructura de planta irregular resultat de les diverses ampliacions i modificacions, així com pel fet de trobar-se les diferents construccions adossades les unes a les altres en un mateix conjunt edificatori. Així consta de l'edifici destinat a vivenda que té adossat al mur sud-oest un gran paller que cobreix tota la façana d'aquest costat, aquest per la seva banda té un altre petit cos afegit al costat sud -davant la façana principal- i un altre annex que ocupa tota la llargada del costat que mira més a llevant (cobrint part de la façana de la casa i del porxo). Pel costat de ponent la casa només presenta dos nivells, planta baixa i primera que sembla que ja sigui directament sotacoberta, però pel costat del porxo podem veure que hi ha un accés que donaria a una planta inferior o semisotterrània. L'estructura mostra una planta de forma irregular, però amb tendència a forma d'L. Està construïda amb murs de paredat irregular i cantoneres de blocs de pedra força regulars. Està coberta a dos vessants, excepte l'extrem més nord que només té un vessant, i el carener orientat nord-est a sud-oest, tenint continuïtat vers el paller amb el que comparteixen el mateix pla de coberta. Les obertures són senzilles i sense elements arquitectònics a destacar, la porta que dóna accés a la casa des del paller a nivell de planta semisotterrània és de brancals de carreus i llinda plana de fusta. L'extrem nord de la casa es correspon amb una ampliació. El gran paller presenta una planta rectangular, és de dos nivells i, com s'ha comentat, coberta a dos vessants. La seva estructura és de murs de pedra fets amb paredat irregular i a les cantoneres i els pilars blocs de pedra més o menys ben tallada. La seva façana principal és la que obre vers el sud-oest, es mostra tota oberta, tant sols amb el pilar central, un altre pilar que tant sols es desenvolupa a la planta baixa, i algun tram de muret, aquests elements permeten que la resta de façana sigui totalment oberta mostrant una estructura típica d'un paller (a la part superior de l'obertura de llevant encara conserva part de les posts o travessers de fusta que protegien l'obertura). L'interior del paller mostra altres pilars de càrrega de pedra i algun de maó, i també algun mur de compartimentació de l'espai en corts. El conjunt està bastit en una zona amb un lleuger desnivell fet que permet que l'accés a la casa es realitzi pel costat de ponent i directament a peu pla; d'altra banda, el paller presenta un major alçat de les seves parets ja que es troba en una cota lleugerament inferior, fet que a la vegada permet tenir accés a la planta semisotterrània de la casa a través de la part posterior (on s'adossa amb la casa). L'annex del costat de llevant és de murs de pedra i tant sols de planta baixa, segurament destinats al bestiar. Al costat sud-oest hi ha adossat l'altre petit annex, és molt més contemporani ja que està obrat amb totxana.

Observacions:

La casa està deshabitada. Però part de les edificacions annexes són emprades per l'explotació ramadera.

Vers el sud-est de la masia, a l'extrem d'un elevat cingle hi ha l'església de Sant Llorenç dels Porxos, d'estil romànic, datada entorn al segle XII i amb una ampliació del segle XV.

Història

El lloc dels Porxos constitueix un lloc de pas i d'accés des de la part baixa del municipi, passant per Castellar del Riu vers els Rasos de Peguera. Aquest accés era utilitzat com a camí provinent de l'Espunyola passant per Capolat, i també enllaça amb el de Berga a Sant Llorenç que passant per Campllong es dirigia cap a la zona de Terrers i Llinars.

Són poques les referències documentals conegudes de la masia dels Porxos, de fet ens hem de remuntar al mitjan segle XIX en els llibres d'amillaraments, per localitzar-ne les cites documentals. En el llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. nº63. 1856 nº 32" (ACBR), en l'apartat corresponent a Castellar del Riu trobem la referència Porxos. I en el llibre "Amillaramiento de dicho distrito certificado el año de 1862" (Conservat a l'Arxiu Municipal), trobem la referència "Codina de Pedro. Porxo del Riu, una casa" que s'ha de correspondre a aquesta finca.

Bibliografia

- TORRES, C.A.(1905) . "Itinerari per les Valls Altes del Llobregat. Berguedà", p. 167, Barcelona.
- VV.AA. (1994:65-68). "Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà", vol.5, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

